

§ 35

Kostråd avseende egenfångad fisk (MHN/2023:00032)

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att:

1. Anta följande kostråd för egenfångad fisk i vattenförekomster inom Botkyrkas kommun:
 - För Aspen, Uttran och Getaren:
Barn, ammande och gravida eller de som planerar att bli gravida rekommenderas att inte äta egenfångad fisk* oftare än 2-3 tillfällen per år och övriga vuxna 1 gång per månad.
 - För Albysjön:
Allmänheten rekommenderas att inte äta egenfångad fisk* oftare än 2-3 tillfällen per år
 - För Tullingesjön:
Allmänheten avråds från att äta egenfångad fisk*.
 - För Bysjön:
Allmänheten avråds från att äta egenfångad fisk*.
- * Med egenfångad menas fisk som du fångat själv eller som någon annan privatperson fångat.
2. Skicka beslutet för kännedom till kommunstyrelsen, berörda förvaltningar, länsstyrelsen och berörda grannkommuner.
3. Anse ärendet omedelbart justerat.

Sammanfattning

PFAS-ämnen har under det senaste decenniet uppmärksamats som ett stort miljöproblem. Undersökningar av PFAS-ämnen som länsstyrelsen gjort i flera sjöar runt om i länet de senaste åren visar att halter av ämnet PFOS ofta ligger över gränsvärdet för god kemisk ytvattenstatus och att halterna av

de 4 vanligaste PFAS-ämnena ibland även ligger över de nya gränsvärdena för saluföring av fisk.

Länsstyrelsen har vid en screening som utfördes i länet under 2019 – 2021, påvisat höga halter av PFAS i sjön Aspen. Andra platser i kommunen som uppvisat höga halter är: Tullingeåsen, Vårsta grundvattenförekomst, Handvedsmossen, f.d. Kvarnsjön och vid brandplatsen i Kagghamra.

För att få mer kunskap om PFAS-läget genomfördes provtagningar på fisk under senhösten 2022 av kommunen i samarbete med Länsstyrelsen. I projektet ingick även andra sjöar där det misstänktes att halterna kunde vara förhöjda. Analysresultaten från fiskprovtagningen blev klara i slutet av mars 2023 och en rapport väntas vara klar till hösten 2023.

Analyserna visade att sjöarna Tullingesjön, Albysjön och Bysjön ligger över gränsvärdet för god kemisk ytvattenstatus för PFOS. Förvaltningen har varit i kontakt med Livsmedelsverket om de halter som påvisats i fisken som fångats i Botkyrkas sjöar. Efter samrådet med Livsmedelsverket bedömer förvaltningen att det är lämpligt att rekommendera att nämnden ska utfärda särskilda kostråd för de berörda vattenförekomsterna.

Kostråden är endast rekommendationer till allmänheten och utgör inte något förbud mot att fiska i berörda vattenförekomster.

Under 2023 planeras en uppföljande miljögiftsundersökning av fisk i nio sjöar:
Norra och Södra Aspen, Uttran, Bysjön, Getaren Lilla och Stora Skogssjön, Malmsjön och Axaren. PFAS och andra miljögifter ska analyseras i övervakningsabborrar vilket ger ett mått på hur belastningen har sett ut över tid och ge kunskap om föroreningsspridningen i området. Vidare utförs undersökningen för att få kunskap om PFAS-halterna i konsumtionsfisk. Resultatet av undersökningen kommer ligga till grund för det fortsatta arbetet med att minska halterna av PFAS och ev. andra miljögifter i kommunens vattendrag.